

141225 Juldagen, första årgången Marcus Willén

LITEN OCH STOR

Du ligger så stilla. Ett nyfött barn.
Vem är jag, eller någon av oss här dödliga,
att tala om det under som sker när du föds?

Du ligger så stilla i krubban, mitt i händelsernas centrum:
Herdarnas väntan blir verklighet.
Astronomernas vidskepelse blir visshet.
Herodes vanmakt blir till våld.

Du ligger så stilla när allt rör sig i tid och rum
Du ligger så stilla just här, just nu,

Denna morgon vill jag hylla dig därför att du visar att storheten vilar i enkelheten.
Det är inte vi som lägger dig i stallet,
utan din jordiska mor, på uppdrag av din himmelske Far.
Krubban blir en symbol för att din mänsklighet, fastän du är av det himmelska

Du ligger så stilla när så många är på väg till dig, herdar, de tre vise.

Många säger att det är din födelsedag vi firar.
Men jag säger hellre att det är min födelsedag jag firar.
Inte för att jag önskar något, eller vill stå i centrum.
Utan för att det egentligen inte bara en födelsedag vi firar, utan alla människors födelsedag. Juldagen
påminner om det fantastiska att Gud i dig kom till jorden som en av oss – blev människa för oss för vår
skull.

Visserligen har evangelisten Matteus talat om dina fina anor, som ättling till kung David, som fullbordar
profeten Jesajas profetior om en ny kung. Som Jesaja skriver:

*Ty ett barn har fötts, en son är oss given. Völdet är lagt på hans axlar, och detta är hans namn: Allvis
härskare, Gudomlig hjälte, Evig fader, Fredsfurste. Völdet skall bli stort, fredens välsignelser utan gräns
för Davids tron och hans rike. (Jes 9)*

Och visst är det så. Om Israel var Davids rike skall hela världen bli din. Om David misslyckades att skapa
fred så är du den som kommer att lyckas.

DE SEENDE

Men om Matteus vill berätta om dina fina släktingar, så vill evangelisten Lukas att vi skall förstå varför du är här.

För mig är du den som snickrar, fiskar och delade ut bröd. Men din livsuppgift är en helt annan. Jag minns när du välte marknadsstånd i templet, när du undervisade så folk blev ursinniga, när de fängslade dig. Men det är inte hela sanningen.

Du ligger så stilla,
det är som om sanningen ligger i själva krubban,
i denna stillhet, rörelserna mot dig.
För i stillheten ligger det enkla,
Inga åthävor omger dig.

I värdshuset, i vandrarhemmet fanns det inte plats för dig,
ditt hem blev stallet, och nu ligger du i djurens matho.

Det är ett tecken i sig, att du föds bland djuren, som i skapelseberättelsen.
Men till skillnad från Adam och Eva är du inte naken, utan klädd.
Klädseln värmer dig, men visar symboliskt att du föds till en frestande och farlig värld.
Krubban, kläderna och djuren är tecken på din upphöjdhet.

Men fortfarande söker förstå din födelse, i denna judiska midrash, en berättelse där den fördolda texten själv avkläder sitt svar.

Lugn lilla du, sov gott, för berättelsen sköter sig själv.

För berättelsen handlar mest om de som är runtomkring,
de som kommer till dig och dina föräldrar.

Vad ser de i dig? Herdarna och stjärntydarna?

Samma sak som Maria, Elisabet, Sakarias Hanna såg innan du föddes.

Maria hade av ängeln fått veta att du var utvalt till att bli en profet som skulle följa din kallelse oavsett de personliga konsekvenserna. Elisabet väntade Johannes Döparen i magen och fick samma budskap som Maria. De var varandras spegelbilder, så även tempeltjänarna Symeon och Hanna. När Maria och Josef senare förde dig till templet för första gången tog Symeon dig i famnen och sade att han ”skådat frälsningen” och Hanna kom fram och talade om dig som Jerusalems befrielse.

På samma sätt närmar sig herdarna din bädd.
De ligger och sover liksom du.
De är små i människors ögon, liksom du. Ja en del kallar dem orena.
De väcks av samma ängel som din mor.
De blir rädda som hon.

Men så får de veta att du har fötts, att du är den de har väntat på, Messias
Ängeln säger: *"Jag bär bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket."*
För hela folket, inte bara för de som äger allt eller aktas som förmer än andra.
De fromma herdarna ser det de rika inte ser,
liksom astrologerna från främmande land
ser det andra inte ser i din närhet.
De söker upp dig
De ser
De berättar för alla, alla förundras.
Att allt, allt stämmer.

Efter alla besök slumrar du.
Men mamma böjer sig över dig.
Hon *"tog allt detta till sitt hjärta och begrundade det."*

Kanske tänkte hon att du var den som skulle ge frihet för de fattiga (1:54-69)
Att du var den som skulle komma med ljus för hedningarna (2:32)
Och innerst inne, att du var Guds son, genom den helige ande

Du har somnat.
I krubban.

Denna gång fick du inte plats i härbärgets.
Men Lukas använder bara ordet två gånger.
För härbärg, eller snarare vandrarhemmets matsal (Luk 2:7)
Och senare, sista natten av ditt liv då du

"sände i väg Petrus och Johannes och sade: 'Gå och gör i ordning påskmåltiden åt oss. När ni kommer in i staden möter ni en man som bär på en vattenkruka. Följ efter honom till det hus som han går in i och säg till den som äger huset: Mästaren frågar var salen är där han kan äta påskmåltiden med sina lärjungar.'"

Krubban, djurens matho, förbinder du med nattvardens festrut

Ditt uppdrag var alltså slutligen,
att förbinda liv och död,
att förblinda döden
att förnya livet
nu och för evigt

Bön

Himmelska barn, du uppenbarades som jordisk varelse, rättfärdigades som andlig, skådades av änglarna, förkunnades bland hedningarna, vann tro i världen och togs upp i härligheten. Låt oss födas på nytt i dig i världens mörker för att en gång förvandlas genom dig i evighetens ljus. I Jesu Kristi namn. Amen